

*Gordon Cordina***Chairman**

ESG CAFC NRC NED *

Dr Gordon Cordina huwa ekonomista ewlieni fil-Gżejjer Maltin, b'esperjenza professjonali ta' 25 sena li tkopri s-settur bankarju, tfassil tal-politika, akkademja u konsultazzjoni għas-settur privat. Huwa jservi bħala Chairman tal-Bord tad-Diretturi u l-Kumitat tal-ESG kif ukoll Ko-Chairman tal-Kumitat tan-Nominazzjonijiet u r-Remunerazzjoni. Dr Cordina huwa gradwat mill-Università ta' Cambridge u mill-Università ta' Malta. Il-qasam akkademiku ewlieni tiegħu jiffoka fuq it-tkabbir u d-dinamiżmu makroekonomiku li jiffaċċjaw ekonomiji suġġetti għal riskji għolja.

Dr Cordina għandu diversi snin ta' esperjenza f'Bordijiet u Kumitati dwar Riskju f'istituzzjonijiet finanzjarji maġġuri f'Malta, fosthom il-Bank of Valletta p.l.c. Dr Cordina serva bħala Maniġer fid-Dipartiment tar-Riċerka tal-Bank Ċentrali ta' Malta, Direttur Ġenerali tal-Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika, Kap fid-

Dipartiment tal-Ekonomija fl-Università ta' Malta u Konsulent dwar l-Ekonomija għall-Kunsill Malti dwar l-Iżvilupp Ekonomiku u Soċjali. Permezz tal-kumpanija ta' konsulenza privata mwaqqfa fl-2006 u li tagħha huwa ko-fundatur, huwa involut f'numru ta' proġetti lokali u internazzjonali ta' riċerka u f'xogħol ta' konsulenza ma' istituzzjonijiet bħall-Kummissjoni Ewropea, Għaqdiet mhux Governattivi u entitajiet fis-settur privat. Dr Cordina huwa wkoll visiting senior lecturer fl-Università ta' Malta.

Dr Cordina kien mahtur Chairman tal-Bank of Valletta p.l.c. f'Ottubru 2020, ta' MAPFRE MSV Life p.l.c. f'Settembru 2021 u direttur ta' MAPFRE Middlesea p.l.c. f'Settembru 2022.

Dikjarazzjoni ta' Chairman

Gordon Cordina
Chairman3 Punti Pożittivi
fl-2022

- Riżoluzzjoni tal-każ Deiulemar
- It-tneħħija ta' Malta minn żieda fil-monitoraġġ ta' proċessi mill-FATF
- Hruġ ta' Callable Senior Non-Preferred Notes fis-swieg internazzjonali

L-AMBJENT LI NOPERAW FIH

PGD
+6.9%Daqs
tal-ekonomija
+9.2%

Fl-2022 ix-xenarju ekonomiku internazzjonali kien karatterizzat minn tliet żviluppi relatati flimkien. Kif konna antiċipajna, l-ekonomija globali kompliet tirkupra iktar mill-pandemija COVID-19 u pożittivament, it-tkabbir ġenerali kien ikbar minn dak mistenni. Madankollu, minhabba li d-domanda tal-konsumatur żdiedet b'rata mgħaġġla, inholqot pressjoni fuq il-forniment ta' prodotti u servizzi internazzjonali, b'tali mod li għet ikkawżata żieda fil-prezzijiet. Dan kompli jiġi amplifikat malli faqqgħet il-gwerra fl-Ukraina, li l-konsegwenzi tagħha hallew it-tieni xokk qawwi f'perjodu ta' żmien qasir. L-effetti ekonomiċi ta' dan il-kunflitt irriżultaw f'inflazzjoni qawwija madwar id-dinja kollha u għaldaqstant holqu problemi li hafna pajjiżi kienu ilhom żmien twil ma jesperjenzaw b'halhom.

B'rispons għal dan, banek ċentrali madwar id-dinja għollew ir-rati uffiċjali tal-imgħax b'mod sinifikanti fl-2022 u dawn iż-żidiet kienu ikbar u saru iktar malajr minn normal. Fl-2023 huwa pjanat li r-rati tal-imgħax ikompli jiġu restritti. Dicenu

twil ta' politika monetarja li kienet eccezzjonalment komda u beneficjarja gie fi tmiemu, u huwa improbabbli li nerġġu naraw kundizzjonijiet simili fil-futur qrib.

Minkejja t-turbolenza ekonomika li għet minn barra, l-ekonomija Maltija baqgħet turi dinamizmu qawwi fl-2022. Ir-ristrutturar fl-ekonomija tul is-snin, li wassal biex bosta setturi żdiedu fl-importanza u kellhom distribuzzjoni ekwa fl-attività ekonomika, ssarraf f'sostenn għar-reżiljenza tal-pajjiż. Fl-2022, il-Prodott Gross Domestiku reali kiber b'6.9%, u riżultat ta' dan, l-ekonomija kienet 9.2% ikbar mill-2019. F'livell usa, l-effetti tal-pandemija fuq l-ekonomija ġew eradikati, anke jekk fis-settur turistiku – l-aktar settur milqut hażin – għad hemm lok għal iktar progress. Fuq nota pożittiva, l-irkupru fit-turiżmu fl-2022 kien iktar b'saħħtu minn dak antiċipat u dan jawgura tajjeb sabiex jintlaħqu l-miri ta' rkupru totali sal-2024. Skont tbassir dwar l-ekonomija Maltija, huwa indikat li l-pajjiż mistenni jkompli jara tkabbir minkejja l-isfidi imposti mix-xenarji

tal-inflazzjoni u taż-żieda fir-rati tal-imgħax. Ir-rata ta' tkabbir annwali fil-futur madankollu, mistennija tqarreb iktar għall-medja ta' 4% fuq perjodu fit-tul, minflok b'rata eccezzjonalment għolja li gie li ntlahqet fis-snin ta' qabel il-pandemija.

Fl-2022, il-konsum domestiku kompli jespandi, minhabba domanda sinifikanti u appoġġjata minn tkabbir fl-impjegi u l-kunfidenza xprunata minn rata ta' qgħad storikament baxxa. Is-suq tax-xogħol f'Malta werja li baqa' reżiljenti minkejja l-waqfien tal-iskema tal-wage supplement mill-Gvern, li kienet dahlet fis-seħh sabiex tiproteġi l-impjegi sa mill-bidu tal-pandemija. S'issa allura, ma kien hemm l-ebda sinjal li l-qabża fl-inflazzjoni annwali ta' Malta, li f'xhur minnhom anke qabżet is-7%, holqot xi impatt sinifikanti l-isfel fuq ix-xejriet tal-konsum.

Ir-rata għolja ta' inflazzjoni, li fil-bidu tas-sena ma kinitx mistennija, ikkuntrastat b'mod qawwi mar-rati baxxi li kellna f'Malta fl-aħħar deċenju. Madankollu, iż-żieda fil-prezzijiet

li esperjenzaw il-familji u n-negozji kienet inqas minn dik esperjenzata fil-pajjiżi taz-zona ewro, għaliex il-gvern iddeċieda li jiffriza l-prezzijiet tal-enerġija. L-ispejjeż fiskali żejda f'forma ta' sussidji lill-fornitur tal-enerġija, wasslu biex fl-2022 id-defiċit fiskali baqa' għoli, minkejja li bdew jitneħħew benefiċċji u sussidji oħra relatati mal-pandemija.

Is-sapport fiskali eċċezjonalment b'saħħtu li ilu fis-seħh mill-2020, ressaq id-dejn pubbliku qrib is-60% tal-Prodott Gross Domestiku, u biddel ix-xejra ta' dejn dejjem jonqos li rajna matul id-deċenju li għadda. F'ekonomija żgħira u daqshekk miftuħa, jagħmel sens li l-gvern jassumi rwol importanti li jstabilizza l-ekonomija u jipproteġi l-familji u n-negozji minn xokkijiet esterni temporanji. Madankollu, fl-eventwalità li parti mix-xokk fuq il-prezzijiet tal-enerġija jsir wieħed permanenti, huwa importanti li tiġi stabbilita strateġija ta' tmiem fuq dawn is-sussidji u tiġi kkomunikata minn qabel sabiex l-ekonomija tassorbi x-xokk b'mod naturali.

Apparti mill-protezzjoni parzjali mill-inflazzjoni, ħafna minn dawk li għandhom self mal-banek f'Malta, s'issa kienu protetti wkoll miż-żieda ta' 250 punt bażi fir-rati tal-imgħax, kif implimentati mill-Bank Ċentrali Ewropew fl-2022. Dan għen fil-profitabilità tal-BOV, hekk kif ix-xenarju tar-rati tal-imgħax ippermetta lill-bank jiffranka spejjeż li qabel kienu marbuta ma' likwidità eċċessiva f'depożiti mal-bank ċentrali. Barra minn hekk, iż-żieda internazzjonali fir-rati tal-imgħax, iġġenerat dħul ikbar partikolarment minn dik il-kategorija ta' min għandu self li r-rata tal-imgħax fuqu huwa relatat direttament ma' rati barranin. Fl-istess waqt, il-finanzjament b'saħħtu tal-BOV, sostnut b'depożiti residenti, offra l-libertà lill-bank sabiex jipposponi n-normalizzazzjoni tar-rati tal-imgħax fuq is-self għall-familji u n-negozji ż-żgħar. Meta jiġi biex jissettja r-rata bażi fuq is-self u jiddeċiedi xi prodotti ta' depożitu joffri, il-BOV jibqa' ggwidat mill-oġettiv li jintlaħaq bilanċ ġust bejn il-partijiet kollha interessati waqt li jassigura li l-bidliet isiru b'mod gradwali u jiġu kkomunikati sewwa. B'hekk l-ikbar bank f'Malta, il-BOV huwa konxju li l-azzjonijiet li jiehu jkollhom impatt materjali fuq l-ekonomija u huwa kontributur ewlieni fil-prospetti tal-ekonomija tal-pajjiż.

Fl-2022 kien hemm tliet punti pożittivi għall-BOV li jawguraw tajjeb għall-futur tal-Bank. L-ewwel nett, ir-riżoluzzjoni tal-

każ Deulemar, permezz ta' ftehim barra l-qorti, li għalkemm halla impatt sinifikanti ta' darba fuq il-prestazzjoni ta' sena finanzjarja, elimina riskju serju ta' litigazzjoni li seta' halla impatt serju li jibqa' jtu fuq l-operat tal-BOV. It-tieni, l-aħbar li Malta ma baqgħetx iktar sugġetta għal iktar monitoraġġ ta' proċessi mill-FATF, eliminat ir-riskju li konna nibqgħu fuq il-lista l-griża għal tul ta' snin u eventwalment seta' kien hemm impatt fuq il-prestazzjoni tal-BOV u anke l-abbiltà li nkunu nistgħu naqdu l-klijenti b'mod effettiv. It-tielet, il-hruġ b'suċċess tal-Callable Senior Non-Preferred Notes fis-swieq internazzjonali, li se jgħin lill-BOV jilħaq ir-rekwiżiti statutorji tiegħu u jkun jista' jespandi l-attivitajiet tiegħu meta dawn ikunu konformi mal-aptit tar-riskju. Sew ir-riżoluzzjoni tal-każ Deulemar u l-hruġ ta' bonds fis-swieq internazzjonali, poġġew lill-Bank fuq sisien iżjed sodi biex jippjana n-negozju tiegħu.

Is-snin riċenti ġabu magħhom sfidi kbar għall-Bank, u wasslu biex kellna perjodu fejn ma tqassam l-ebda dividend. Il-Bord jikkunsidra li jkun prudenti jekk għalissa tinzamm din il-prattika, sabiex inkunu nistgħu nsostnu l-kapital u l-likwidità tal-Bank, filwaqt li nilhqu l-aspettattivi regolatorji. Ladarba l-kundizzjonijiet jittjiebu, u sugġett għall-parir provdut mill-awtoritajiet kompetenti, il-Bord fi ħsiebu li jerga' jstabilixxi mudell ta' distribuzzjoni ta' dividend stabbli u prevedibbli. Fl-2023, il-Bord se jkun qed japprova strateġija ġdida għall-bank li tkopri l-perjodu 2024 – 2026. L-istrateġija aġġornata se titfa' iktar enfazi fuq il-klijent, filwaqt li timmira li jkollna l-mezzi diġitali adegwati f'posthom u jintlaħqu l-aspettattivi regolatorji li żdiedu matul iż-żmien.

It-tigdid huwa essenzjali għall-BOV biex ikompli jikkupa rwol ewlieni f'Malta. Għaldaqstant, il-Bank jirrikonoxxi l-htieġa li jiffaċċja u jilqa' l-isfidi u l-opportunitajiet li għib magħha t-teknoloġija. Fl-2023, il-BOV se jkompli bil-vjaġġ li jiffirma s-settur bankarju f'Malta fil-futur, waqt li jibqa' jpoġġi l-klijent fil-qalba. Il-BOV huwa wkoll determinat li jmexxi l-bidla u permezz tal-azzjonijiet tiegħu jiffoka u jwessa' l-kunċett tal-benesseri li jinkorporaw il-miri ambjentali, soċjali u ta' governanza (ESG). Tul is-snin, il-Bank kien hemm biex jappoġġja l-komunità. Fis-snin li għejjin il-Bank se jkun qed jieħu l-missjoni tiegħu fuq livell ieħor, billi jassumi rwol ewlieni f'materji relatati mal-ESG. Dan l-oġġettiv mhux biss se jiffirma l-mod kif il-Bank jaġixxi fir-responsabbiltà tiegħu favur il-klima, l-ambjent u t-tħassib soċjali, iżda wkoll joffri gwida fil-mod kif għandu jiġi offrut is-servizz tagħna, sabiex inrawwmu kultura ta' responsabbiltà lejn l-ESG fost il-klijenti tagħna wkoll. Din il-priorità se tkun konformi mar-rekwiżiti regolatorji dwar l-ESG li tul is-snin mistennija jsiru iktar onerużi u kostanti ma' aspettattivi godda tas-suq f'dan il-qasam.

Bidliet kienu implimentati, u iktar bidliet se jkunu neċessarji, però ninsabu kunfidenti li l-futur se jkun isbaħ. Nirringrazzja lill-azzjonisti għas-sapport kontinwu. Issa li l-pandemija COVID-19 għaddiet, il-Bank huwa heġran li jtejjeb il-kuntatt mal-azzjonisti tiegħu. Nirringrazzja wkoll lit-tim eżekuttiv u lill-impjegati għax-xogħol imprezzabbli u l-impenn t'appoġġ għall-prestazzjoni tal-bank. Ilhaqna stadju tajjeb fil-vjaġġ tagħna ta' titjib.

IL-POŻIZZJONI TAL-BANK FIS-SUQ

MEXXEJ

INNOVATUR

KATALIST

30 FERĠHA
joffru s-servizzi kollha

**1 ĊENTRU
TAL-WEALTH
MANAGEMENT**

**1 ĊENTRU
TAL-CORPORATE
FINANCE**

4 AĠENZII
joffru servizzi ta' depożitu

**5 ĊENTRI TA'
INVESTIMENT**

**5 ĊENTRI
TAL-KUMMERĊ**

**1 SOTTO
AĠENZIA**

Kenneth Farrugia
Direttur u Kap Eżekuttiv
ED

Is-Sur Kenneth Farrugia huwa l-Kap Eżekuttiv tal-Bank of Valletta p.l.c. Is-Sur Farrugia jiffirma parti mill-Bord tad-Diretturi tal-Bank bħala Direttur Eżekuttiv, imexxi l-Kumitat Eżekuttiv u huwa membru f'diversi kumitati ta' tmexxija. Is-Sur Farrugia jmexxi wkoll il-Bord tad-Diretturi tal-BOV Fund Services Limited u jiffirma parti mill-Bord tad-Diretturi tal-BOV Asset Management Limited. Is-Sur Farrugia beda l-karriera tiegħu fil-Bank of Valletta fl-1985. Matul dan il-perjodu, huwa okkupa diversi rwoli eżekuttivi li jkopru s-setturi tal-Asset Management, Retail Banking u oqsma ta' Kreditu tal-Bank.

Is-Sur Farrugia okkupa wkoll diversi rwoli relatati mal-industrija tas-servizzi finanzjarji, fosthom Chairman tal-Malta Asset Servicing Association, Chairman ta' Malita Investments p.l.c. li hija mniżżla fuq il-Borża ta' Malta, membru tal-Bord tal-European Fund and Asset Management Association kif ukoll Chairman ta' FinanceMalta, il-promutur ewlieni Malti għall-industrija tas-servizzi finanzjarji.

Is-Sur Farrugia studja f'Harvard Business School permezz tat-tkomplija tal-General Management Program fi hdan l-istess entità.

Kummentarju tal-Kap Eżekuttiv

Kenneth Farrugia
Kap Eżekuttiv

*Il-Bank of Valletta
rreġistra prestazzjoni
finanzjarja robusta
fl-2022 bi tkabbir
b'saħħtu fid-dhul u bażi
soda tal-kapital,
bis-saħħa tal-għeluq
tal-każ ta' litigazzjoni
ta' Deulemar.*

DHUL MILL-OPERAT

€293.4 miljun

+21%**DHUL NETT
MILL-IMGĦAX**

€201.9 miljun

+29%**DHUL NETT MINN TARIFFI
U KUMMISSJONIJIET**

€76.6 miljun

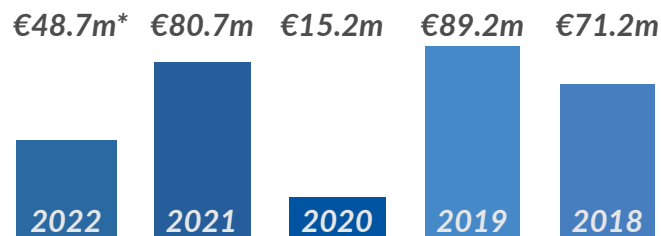
+2.6%

Hekk kif inġares lura lejn l-aktar avvenimenti importanti li seħħew matul din is-sena finanzjarja, is-sena 2022 reġghet kienet kontinwazzjoni mas-sena ta' qabilha u spiċċat b'diversi sfidi u daqstant iehor sodisfazzjon. Hekk kif id-dinja kienet qegħda gradwalment ħierġa mill-pandemija, il-gwerra fl-Ukraina ġabet magħha mill-ġdid instabbiltà sinifikanti, sanzjonijiet ekonomiċi kontra r-Russja, żieda qawwija bla preċedent fl-inflazzjoni kif ukoll kawża ta' hekk, id-deċiżjoni mill-banek ċentrali madwar id-dinja li jgħollu r-rati tal-imgħax għal iktar minn darba wara oħra. Dawn l-iżviluppi, kollha b'xi mod jew iehor ħallew impatt fuq l-ekonomija globali inkluż fuq dik ta' Malta. Min-naħa l-oħra, fuq nota pożittiva, it-tneħħija ta' Malta

mill-lista l-griza kif ukoll l-egħluq tal-każ ta' litigazzjoni ta' Deulemar min-naħa tal-Bank, minkejja l-impatt finanzjarju negattiv, kienu ta' xejra pożittiva fuq is-sena li qed nanalizzaw.

Minkejja dawn l-isfidi, bis-saħħa tal-qagħda b'saħħitha tal-Bank fis-suq domestiku u s-sisien robusti tal-mudell tan-negozju, irnexxielna nirreġistraw tkabbir organiku b'saħħtu, u fl-istess waqt żammejna livell ta' kapital b'saħħtu. Filfatt, il-Bank irreġistra perċentwal għoli ta' tkabbir fuq is-sena ta' qabel fid-dhul mill-operat, waqt li l-ispejjeż żiedu b'perċentwal inqas.

PROFITTI FL-AHĦAR 5 SNIN

*Profitt qabel it-taxxa ta' €151.7 miljun qabel il-hlas ta' darba ta' €103.0 miljun netti marbuta mal-każ ta' litigazzjoni Deiuemar.

Fuq kollox, id-dhul mill-kummerċ bankarju ewlieni baqa' b'saħħtu tul is-sena, bis-saħħa ta' rkupru kontinwu fl-attività tan-negozju li halla impatt pożittiv fuq is-saħħa u l-kwalità tal-ktieb tas-self. Imexxielna wkoll nimmanigjaw bir-reġa l-impatt tal-inflazzjoni fuq l-ispejjeż tal-operat, speċjalment fid-dawl ta' tbassir ta' inflazzjoni dejjem toghla, li għabt magħha zieda fil-pagi u spejjeż operattivi oħra.

Barra minn hekk, matul dan il-perjodu li qed nirrapurtaw, ir-riżultati kienu affettwati b'mod pożittiv mir-rilaxx ta' Telf ta' Kreditu Stmat (Estimated Credit Losses), li rrifletta kundizzjonijiet ekonomiċi aqwa meta mqabbla mas-sena finanzjarja 2021, flimkien ma' rkupru sinifikanti minn dejn tal-passat.

Dawn ir-riżultati pożittivi kienu xprunati mill-kollaborazzjoni kollettiva tal-impjegati leali u dedikati tagħna. Dan ippermettelnha li nimxu 'l quddiem fil-vjaġġ strateġiku tagħna lejn mudell tan-negozju u operattiv diġitali u effiċjenti. Se nibqgħu iffukati sabiex nnottimizzaw il-mudell tan-negozju u operattiv sabiex nikkreaw u nwasslu valur lill-klijenti u lill-partijiet kollha interessati sabiex nilhqu u possibilmment neċċedu l-aspettattivi tagħhom.

Prestazzjoni finanzjarja tal-grupp

Il-Grupp Bank of Valletta rreġistra qligħ qabel it-taxxa ta' €48.7 miljun għas-sena finanzjarja 2022, imqabbel ma' €80.7 miljun fis-sena ta' qabel. Madankollu, meta wieħed jikkunsidra l-ammont nett ta' darba ta' €103.0 miljun li thallas f'Mejju 2022 sabiex jingħalaq il-każ ta' litigazzjoni ta' Deiuemar, inkluż l-ispejjeż legali, il-profit registrat qabel it-taxxa, kien ta' €151.7 miljun, zieda ta' €71.0 miljun, jew 88% oghla meta mqabbel mar-riżultati tas-sena finanzjarja 2021.

Dhul mill-Operat

Il-Grupp żamm l-andament tan-negozju fis-sena finanzjarja 2022 għadde b'ritmu tajjeb u rreġistra tkabbir fid-dhul xprunat minn attivitajiet tal-klijenti u daqstant iehor mid-dinamika ta' rati ta' imghax pożittivi. Fuq kollox, id-dhul totali mill-operat laħaq il-€293.4 miljun, zieda ta' €50.4 miljun jew 21% meta mqabbel mal-2021, bl-ikbar zieda sinifikanti nnutata fid-dhul nett mill-imghax (Net Interest Income).

Dhul Nett mill-Imghax

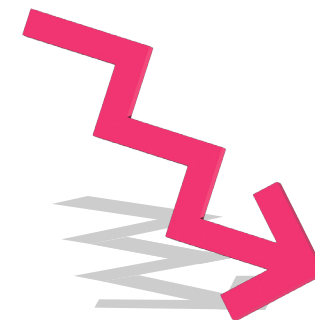
Id-dhul nett mill-imghax, iġġenerat fis-sena finanzjarja 2022 kien ta' €201.9 miljun meta mqabbel ma' €156.3 miljun matul l-istess perjodu s-sena ta' qabel u baqa' meqjus bħala l-ikbar sors ta' dhul li jirrappreżenta 69% tad-dhul mill-operat.

Zieda b'saħħitha fil-portafoll tas-self għan-negozji kif ukoll fis-self personali kienu meġhuna b'mod sinifikanti miż-zieda fir-rati tal-imghax fiz-zona Ewro f'nofs is-sena 2022, li naqqset il-piż minn fuq l-ispejjeż marbuta mar-rati tal-imghax imħallsa lura. Fl-2016, il-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE) kien introduċa rata ta' imghax negattiva, li sena wara oħra halliet impatt negattiv fuq il-prestazzjoni tad-Dhul Nett mill-Imghax. Dan minhabba l-livell għoli ta' likwidità li għandu l-Bank, li wassal għal has ta' imghaxijiet fuq eċċess ta' fondi ddepożitati fil-Bank Ċentrali ta' Malta. B'konsegwenza taż-zieda fir-rati tal-imghax mill-BĊE fl-2022, l-ewwel wassal biex tnaqqas b'mod sinifikanti l-imghax negattiv, u sussegwentament mexxa f'territorju pożittiv. Barra minn hekk, it-tnaqqis fl-ispejjeż marbuta ma' hlasijiet ta' imghax fuq depożiti fissi ta' €4 miljun, wasslu biex komplew jonqsu l-ispejjeż ta' hlasijiet ta' imghax.

SPEJJEŻ TOTALI

€192.6 miljun

-1.5%

Kummissjonijiet u Dhul lehor

Dhul minn kummissjonijiet żdied bi 2.6% fuq bażi ta' sena għal sena tul l-oqsma kollha tan-negozju, parzjalment imrażżna minn prestazzjoni iktar dgħajfa f'servizzi ta' investiment ikkawżat minn sentiment negattiv fost l-investituri kif ukoll swieq kapitali volatili. F'nofs is-sena, tneħhiet il-miżata għall-kumpaniji li kellhom bilanci għoljin fil-kontijiet (high-balance fee), hekk kif din kienet relatata direttament mar-rati tal-imghax. Iktar tkabbir irrizulta minn ċaqliq fil-"fair value", b'mod partikolari f'investimenti ta' ekwità li huma mkejla fuq Fair Value Through Profit or Loss li jirriflettu l-iktar prezzijiet riċenti tal-ishma.

Spejjeż

L-ispejjeż għas-sena finanzjarja 2022 ammontaw għal €192.6 miljun, li rriżultaw fi tnaqqis ta' 1.5% minn dak registrat fis-sena finanzjarja 2021.

Spejjeż operattivi, li jeskludu €7.8 miljun marbuta ma' inizjattivi strateġiċi, ammontaw għal €184.8 miljun (2021: €172.5 miljun), zieda ta' 7.1% jew €12.3 miljun meta mqabbel mas-sena ta' qabel. Din iż-zieda kienet primarjament xprunata minn rekwiżiti ta' kapital uman f'oqsma speċjalizzati u ma' zieda assoċjata fil-medja ta' kumpens. Matul is-sena, il-BOV introduċa skema volontarja ta' pensjoni għall-impjegati kif ukoll tejjeb l-iskema ta' irtirar kmieni li komplet tikkontribwixxi għal iktar spejjeż marbuta mal-impjegati. Spejjeż regolatorji naqsu meta mqabbla mas-sena finanzjarja 2021 fid-dawl ta' tibdil fil-legiżlazzjoni tal-iskema tal-Garanzija fuq id-

Depożiti (Deposit Guarantee Scheme) li daflu f'Ottubru 2022, kif ukoll minhabba tkabbir iżjed kajman fil-livelli ta' depożiti tal-klijenti (2022: zieda ta' 3% filwaqt li fl-2021: zieda ta' 8%).

Il-pass fil-bidla strateġika kompliet tkun waħda kritikament ibbilanċjata, bl-obbligi tal-Bank li jwassal kontrolli superjuri kif mitlub mir-ekwiziti regolatorji, l-ottimizzazzjoni tal-operat tal-Bank, u l-isforzi biex tissaħħaħ l-esperjenza tal-klijent. Minn dan il-lat, l-investiment f'inizjattivi strateġiċi għas-sena finanzjarja 2022, ammontaw għal €7.8 miljun meta mqabbel ma' €23.1 miljun fis-sena finanzjarja 2021. Fis-sena taht analiżi, ġew immodernizzati bosta proċessi permezz ta' ri-inġinerija ta' proċessi tan-negozju kif ukoll permezz ta' inizjattivi ta' awtomatizzazzjoni xprunati minn proċessi robotiċi awtomatizzati u l-introduzzjoni ta' soluzzjoni diġitali online għas-self fuq id-djar.

Rilaxx ta' provvedimenti ta' kreditu

Matul din is-sena finanzjarja, l-Bank esperjenza rilaxx nett ta' Telf ta' Kreditu Mistenni (Expected Credit Losses - ECL) ta' €49.1 miljun (Sena Finanzjarja 2021: €18.9 miljun rilaxx nett). Il-fattur prinċipali wara dan iċ-ċaqliq, kienet id-deċiżjoni li ttiehdet iktar kmieni matul is-sena, li jiġi rilaxxati €24.9 miljun fi provvedimenti marbuta mal-COVID-19 li kienu miżmuma mis-snin ta' qabel. Tul is-sena finanzjarja 2022, l-impatt mill-pandemija COVID-19 kompli jonqos hekk kif Malta bdiet ġeja lura gradwalment għan-normalità.

Sa Diċembru 2022, il-Bank implimenta sistema ġdida ta' klassifikazzjoni ta' kreditu intern (Internal Credit Rating System - ICRS), sabiex tgħin fl-immanigġjar tal-portafoll tas-self għan-negozji. Dan il-mudell, ippermetta lill-Bank li jiddistingwixxi bejn profili differenti ta' kreditu sa mill-origini ta' tali kreditu, filwaqt li jevita konċentrazzjoni fi ftit gradi. Il-mudell 'ICRS' kien integrat mal-mudell tal-ECL (Expected Credit Losses) li issa ġie msaħħaħ sabiex jidentifika židiet fir-riskju ta' kreditu fil-portafoll tas-self għan-negozju. Matul l-ewwel nofs tas-sena finanzjarja 2023, il-Bank se jkun qed jahdem fuq mudell simili għall-portafoll tas-self Retail.

Ir-riżultat tal-mudell ECL, ir-rilaxx ta' €7.1 miljun, huwa amalgamazzjoni ta' diversi fatturi xprunati mill-introduzzjoni tal-mudell il-ġdid ICRS, bidliet mill-eżerċizzju annwali ta' kalibrizzazzjoni tal-mudell, u bidliet fil-portafoll ta' kreditu f'termini ta' volumi, kwalità tal-assi u kopertura tal-kollateral.

Ġew rilaxxati wkoll €13.3 miljun oħra f'"expected credit losses" relatati ma' bidliet li saru wara aġġustamenti fuq il-mudell b'rabta mal-portafoll ta' self li ma jrendix, sa Diċembru 2022. Dan ir-rilaxx jirrapreżenta it-treġġiġ lura ta' aġġustamenti li saru fis-sena ta' qabel fuq self fil-kategorija ta' self li ma jrendix għal inqas minn 4 snin u treġġiġ lura ieħor xprunati minn tibdil fil-portafoll ta' self li ma jrendix riżultat ta' self li thallas jew ġie mħassar. L-iskoperturi ta' self li ma jrendix, partikolarment dawk li ilhom pendenti, huma meqjusa ta' riskju għoli f'terminu ta' rkupru. Dan isaħħaħ il-bżonn ta' iktar provvedimenti li jiżiedu ma' dawk ġejjin mill-mudell ECL.

Il-Bank ikompli jsegwi u jimmanigġja bir-reqqa l-portafoll ta' self li ma jrendix, u sa Diċembru 2022, l-iskoperturi li ma jrendux (Non-Performing Exposures) tjebe minn 4.1% fl-2021 għal 3.5%, filwaqt li s-self li jrendix naqas bi €17.5 miljun. Matul is-sena, total ta' €11.4 miljun fi hlas fil-provviment irriżultat minn assi ta' indeboliment ta' kreditu li ġew imħassra. Dawn kienu kumpensati minn €15.1 miljun fi rkupru ta' dejn tal-passat. Il-kopertura tal-ECL ta' "credit impaired assets" hija marginalment inqas u qegħda 53.8% (2021: 54.1%).

Sehem mill-qliġ tal-Kumpaniji Assoċjati

Is-sehem tal-Grupp mill-profitti ta' kumpaniji assoċjati fis-settur tal-assigurazzjoni għas-sena, rriżulta f'€1.9 miljun (2021: qliġ ta' €14.5 miljun), tnaqqis sinifikanti ta' €12.6 miljun meta mqabbel mas-sena ta' qabel. Dan kien dovut prinċipalment kawża tal-volatilità fis-swieq finanzjarji globali matul is-sena u minhabba ż-żieda fir-rati tal-imghax.

Qagħda tal-karta tal-bilanċ

It-total tal-assi tal-Grupp ammontaw għal €14.5 biljun sal-31 ta' Diċembru 2022, marginalment iktar mis-sena ta' qabel (2021: €14.4 biljun). Il-fondi tal-Bank baqgħu primarjament magħmula minn depożiti tal-klijenti b'iktar minn nofs ġejjin minn depożiti retail. Id-depożiti tal-klijenti sal-aħħar tal-2022 ammontaw għal €12.5 biljun – zieda ta' 3% meta mqabbla ma' Diċembru 2021 (2021: €12.2 biljun).

Kien reġistrat tkabbir, sew fid-depożiti retail u sew fid-depożiti tan-negozji, biż-żieda fid-depożiti ta' klijenti personali tkun ferm ikbar minn dik ta' klijenti tan-negozju. Iktar kmieni fis-

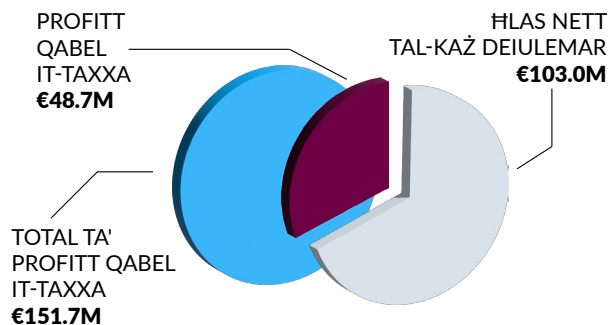
sena finanzjarja 2022, il-Bank ha miżuri sabiex jimmanigġja t-tkabbir fil-likwidità, l-iktar billi naqqas ir-rati tal-imghax u billi waqaf milli joffri kontijiet ta' terminu fiss. Il-Bank isegwi mill-qrib il-pożizzjoni likwida tiegħu u jaspira li joffri stabbiltà fis-suq billi jibbilanċja l-impatt nett li jinqalgħu minn depożiti, self u avvanzi tal-klijenti.

Židiet fir-rati tal-imghax fiz-Zona Ewro, ġabu magħhom opportunitajiet godda fis-suq, li taffew mill-likwidità eċċessiva minn €4.6 biljun f'Diċembru 2021 għal €3.4 biljun f'Diċembru 2022, li wasslu għal tkabbir fl-investimenti, l-iktar f'ishma denominati fl-Ewro, ta' €1 biljun jew 28% meta mqabbel ma' Diċembru 2021. Ir-rata ta' redditu effettiva fuq investimenti tat-teżor tjebet minn 0.40% fl-2021, għal 0.47% fl-2022 biż-żieda prinċipalment xprunata minn ishma f'muniti barranin. Il-maġġoranza tal-assi tat-teżor huma mkejla fuq spejeż amortizzati li jirriflettu l-mudell tan-negozju primarju tal-Bank li jżomm l-ishma sa meta jimmaturow bil-għan li jiġbor l-imghax matul it-terminu tal-investiment.

Sabiex jiġi applikata l-regolatorji li jappartjenu għal rekwiżit minimu fuq il-fondi proprji, u obbligazzjonijiet eligibbli (Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities - MREL), fis-6 ta' Diċembru 2022, il-Bank hareġ €350 miljun f'Callable Senior Non-Preferred Notes, bid-data ta' maturità tal-bonds tkun is-6 ta' Diċembru 2027 b'kupun b'rata ta' 10% fis-sena. Il-hruġ attira madwar €460 miljun minn kontijiet ta' flus ta' kwalità għolja, maqsumin indaqs bejn investituri domestiċi u barranin. Il-partecipazzjoni mill-investituri kienet waħda diversifikata, b'istituzzjonijiet uffiċjali jammontaw għal madwar 32.1% tal-bonds allokati, segwiti minn banek pubbliċi u privati bi 28%, asset managers b'24.5% u hedge funds bi 13.1% (2.3% kategoriji oħra). F'termini ta' diversifikazzjoni ġeografika, 53.7% tal-allokkazzjoni finali marret f'kontijiet domestiċi filwaqt li 46.3% kienu allokati f'portafoll ta' investituri barranin. Dawn il-bonds ġew negozjati fuq il-Borża Irlandiża. Dan il-hruġ għandu jwassal ukoll biex il-Bank ikabbar il-ktieb tas-self u jespandi l-orizzonti ta' investiment u l-operat tat-teżor tiegħu.

Is-self u l-avvanzi netti lill-klijenti ammontaw għal €5.6 biljun, zieda ta' €436.4 miljun matul is-sena, 8.4% iktar meta mqabbel mas-sena finanzjarja 2021. Bilanċi gross retail, ždiedu bi 8.5%, bis-self tad-djar jiddominaw dan is-segment

L-EFFETT DEIULEMAR FUQ IL-PROFITT QABEL IT-TAXXA

filwaqt li bilanċi tan-negozju ikkontribwixxew għal żieda ta' 6.6% meta mqabbel mas-sena ta' qabel.

Ir-razzjon ta' likwidità tal-Bank sal-aħħar tas-sena kien ta' 426%, l-isfel minn 444% sa Diċembru 2021. Dan it-tnaqqis jirrifletti t-tnaqqis ta' assi likwidi sena fuq sena, hekk kif dawn ġew trasformati f'investimenti li jrendu iktar. Madankollu, il-qagħda likwida tal-Grupp baqgħet oghla mill-minimu mitlub b'mod regolatorju. Ir-razzjon tal-avvanzi u d-depożiti gross tal-Grupp, kien ta' 46%.

Kif għidna qabel, wara l-hlas tad-Deiulemar, ir-razzjonijiet tal-kapital tal-Grupp baqgħu b'saħħithom u oghla minn dak mitlub b'mod regolatorju, bis-CET1 u r-razzjonijiet totali tal-kapital sal-31 ta' Diċembru 2022 ikunu ta' 21.79% (Diċembru 2021: 21.90%) u 25.39% (Diċembru 2021: 25.53%), rispettivament.

L-għeluq tal-każ Deiulemar

F'Mejju 2022, il-Bank lahaq ftehim barra l-qorti sabiex mingħajr ebda ammissjoni ta' tort, jagħlaq darba għal dejjem it-talbiet legali marbuta mal-każ Deiulemar. Il-Bank m'għandu jkollu l-ebda dipendenza kontinwa oħra, jew obbligu attwali relatati ma' din it-talba. L-impatt ta' dan il-hlas wassal biex jaffettwa il-profitabilità tal-BOV għas-sena 2022 b'€103 miljun, li huma il-hlas ta' €182.5 miljun u minnhom tnaqqsu l-provvedimenti li diġà kienu tteħdu in konsiderazzjoni f'offerta li kienu saru qabel u l-ispejjeż legali.

Il-BOV kien qed jippreserva l-kapital b'mod konservattiv sabiex jassigura li jkun jista' jilqa' għal kwalunkwe eventwalità u fl-istess hin jara li dan il-hlas ma jaffettwax l-abbiltà tagħna li nkomplu nilhqu r-rekwiżiti regolatorji marbuta mal-kapital. Total ta' €363 miljun f'assi marbuta f'bank Taljan issa ġew rilaxxati minn dan il-piż. Il-kapital rilaxxat jista' jintuza sabiex nesploraw opportunitajiet oħra ta' negozju u ntejbu l-valur tal-azzjonisti. Il-Bank għandu kapital suffiċjenti sabiex iżomm ir-razzjonijiet u l-bafers ferm oghla mir-rekwiżiti regolatorji.

Trasformazzjoni fil-ġlieda kontra l-kriminalità finanzjarja

Wiehded mill-oġettivi strateġiċi prinċipali tagħna jibqa' dak li nimplimentaw l-aktar standards effettivi sabiex niġġieldu l-kriminalità finanzjarja. Matul l-2022 komplejna ninvestu sabiex insaħħu l-kapaċità konformi marbuta mal-kriminalità finanzjarja b'mod pro-attiv u effettiv. Imbarkajna fuq proġett kbir sabiex nottimizzaw il-kapaċitajiet ta' monitoraġġ qabel ma jsiru u wara li jsiru t-tranżazzjonijiet. Ninsabu wkoll fil-proċess li nirvedu l-baži tal-klijentela tagħna b'mod proporzjonat skont is-sensittività tar-riskju. Nifhem u jiddispijacija li dan il-proċess jista' jkollu inkonvenjent lil xi wħud mill-klijenti, madankollu dan l-intervent huwa neċessarju fid-dawl tal-obbligi regolatorji tagħna u l-aspettattivi tar-regolaturi u fl-aħħar mill-aħħar sabiex niproteġu lill-klijenti u l-ġurisdizzjoni. Qed nimplimentaw ukoll soluzzjonijiet diġitali li għandhom iwasslu għal interazzjoni iktar effiċjenti mal-klijenti tagħna. Il-konformità mal-ġlieda kontra l-kriminalità finanzjarja tibqa' importanti ħafna fis-sinjura li ġejjin u huwa daqstant iehor importanti li kull persuna sugġetta f'Malta tagħmel minn kollox sabiex iżżomm l-istandard li ntlahaq fl-aħħar xhur li wassal ukoll biex Malta tnehhiet mill-lista l-griza tal-FATF f'Ġunju 2022.

Aġġornament dwar l-istrateġija

Fl-2020, il-Bord approva strateġija li kellha pjan li tiegħu l-BOV fuq vjaġġ ta' trasformazzjoni fuq perjodu ta' tliet snin – BOV 2023. Għalkemm fatturi esterni bħal COVID-19, battalji legali u l-effetti ekonomiċi li għabet magħha l-gwerra fl-Ukraina hallew diversi sfidi, komplejna mexxin 'il quddiem bl-ambizzjonijiet strateġiċi tagħna ta' diġitalizzazzjoni u simplifikazzjoni.

Matul is-sentejn ta' wara, investejna fi proġetti regolatorji u mandatorji, li wasslu f'livelli inqas ta' investiment matul l-2022 hekk

kif hafna mill-ispejjeż kienu mifruxa mal-bidu tal-proġetti. Minkejja li ffokajna fuq materji regolatorji, iċ-ċaqliq lejn mezzijiet alternattivi kien wiehded robust. Implimentajna bosta soluzzjonijiet ta' malajr fil-mod kif inwasslu s-servizz tagħna permezz tal-użu tal-aħħar teknoloġija biex b'hekk għamilna titjib immedjat bi ftehim spejjeż. Barra minn hekk, il-Bank ħadem fuq ri-inġinerija ta' numru ta' proċessi kif ukoll irrazzjonalizza diversi proċeduri sabiex itejjeb is-servizz għall-klijenti.

Permezz ta' diġitalizzazzjoni, diġà rajna sinjali bikrija ta' benefiċċji permezz ta' tkabbir malajr fl-investimenti u fin-negozju tas-self. Waħda mill-inizjattivi kienet it-tnejjida ta' pjattaforma diġitali online għas-Self tad-Djar, li qed tipprovi lill-klijenti tagħna, il-kumdità li jikkalkulaw kemm jistgħu jissellfu kif ukoll japplikaw għal self tad-djar minn mezz diġitali. Investejna wkoll b'mod sinifikanti fil-proċessi interni fl-oqsma tas-self u tal-wealth management sabiex ikollna kontrolli iktar robusti u nnaqqsu l-kumplessità mingħajr ma nimpattaw is-servizz għall-klijenti. Bl-istess mod, komplejna bil-programm ta' rinnovar tal-fergħat tagħna li beda fl-2021 u li għaddej għmelu. Erba' fergħat issa huma rinnovat u mqassma b'tali mod li jdur mal-ħtiġijiet tal-klijenti u mghammra b'materjal favur l-ambjent. Fix-xhur li ġejjin se naraw iżjed fergħat jgħaddu minn proċess simili ta' rinnovar. Fl-istess waqt, il-Bank beda jaħdem fuq qasam iehor li għandu jsaħħaħ il-kapaċitajiet tad-dejta interna. Permezz ta' din l-inizjattiva, il-Bank se jkun jista' jsaħħaħ il-mod ta' kemm jifhem lill-klijent. Għaddej ukoll titjib iehor fil-kwalità tad-dejta li se jappoġġja wkoll l-iżvilupp ta' prodotti godda u proposti ta' valur għall-klijenti.

Kollox ma' kollox, għamilna progress f'diversi oqsma, u se nkomplu nagħmlu iżjed titjib. Madankollu, jehtieg nibbilanċjaw il-pass li bih inwettqu l-bidliet li nixtiequ hekk kif ngħaddu lill-impjegati minn trasformazzjoni sinifikanti, u fl-istess waqt ntejbu l-ambjent ta' kontroll u riskju tal-Grupp sabiex nibqgħu konformi mar-rekwiżiti regolatorji attwali, godda u dawk li għad jigu.

Messaġġ tal-għeluq

Nixtieq nesprimi l-aprezzament tiegħi lill-klijenti tagħna, lill-azzjonisti u lill-imsieħba fin-negozju, li lkoll kellhom rwol importanti biex setgħu jinkisbu dawn ir-riżultati. B'mod partikolari, ninsab grat għall-lealtà u l-impenn kontinwu tal-impjegati tagħna hekk kif qed jagħmlu minn kollox sabiex jissapportjaw u

jaqdu l-ħtiġijiet tal-klijenti tagħna filwaqt li fl-istess ħin itennu l-impenn lejn prattiċi bankarji responsabbli u sostenibbli. Huma kienu ta' eżempju ċar tal-missjoni tagħna li nżidu u noholqu iktar valur għall-klijenti tagħna u tal-Bank. Ninsab kburi u grat għal kull impjegat tagħna għar-riżultati li nkisbu matul dan il-perjodu li qed nirrappurtaw. Nixtieq ukoll nirringrazzja l-kollegi tiegħi fit-tmexxija tal-Bank li għal darb'oħra wrew dedikazzjoni kbira, enerġija u reqqa. Ninsabu

herqana bl-opportunitajiet li għandna quddiemna u nħarsu 'l quddiem biex inkomplu nirreġistraw iżjed progress fis-sena finanzjarja 2023 hekk kif inkomplu mmexxu 'l quddiem, il-programm ambizzjuż ta' trasformazzjoni.

